

Overvåking av skolebygg etter skoletid

Regelverk og informasjon om dagens praksis

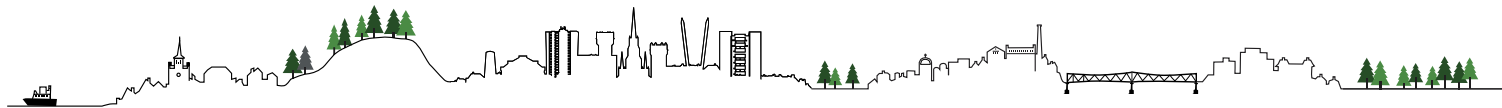
Regelverk

Kilde: www.datatilsynet.no

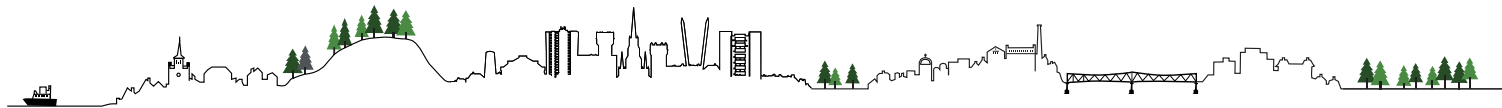
Når er kameraovervåking lov?

- Krav om formålsbegrensning
 - Det må foreligge en vurdering som viser at overvåkingen kan være et egnet virkemiddel for å oppfylle formålet.
- Krav om nødvendighet
 - Deretter må man tenke over om problemet kan løses eller risikoen minimeres gjennom andre egnede, men mindre inngripende tiltak. Dersom det kan det, kan man ikke kameraovervåke.
- Krav om interesseovervekt
 - Interessen i å kameraovervåke må veie tyngre enn personvernet til de som blir overvåket.

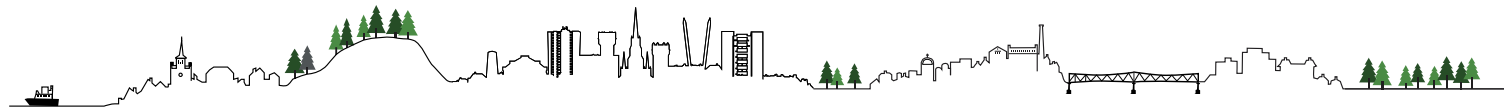
Hvor er kameraovervåking lov?

- Private hjem
- Private virksomheter
- Spesielle typer overvåking (webkamera, viltkamera, droner)
- Offentlige myndigheter
 - Offentlige områder, parker, strender og rekreasjonsområder
 - Skoler
 - Overvåking på skoler for å motvirke hærværk eller annen kriminalitet skal normalt avgrenses til perioder utenfor alminnelig skoletid. Dette gjelder både inne og ute på steder hvor elevene ferdes i sin skolehverdag, slik som skolegård, ganger, kantine eller klasserom. Elever og foresatte skal være godt informert om overvåkingen og når den skjer.

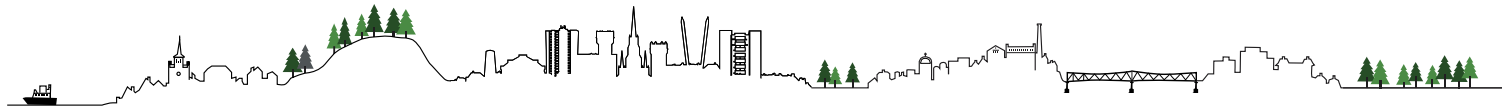
Hvordan skal kameraovervåkingen utformes?

- Overvåking uten opptak
 - Monitorering uten opptak oppfattes vanligvis som mindre krenkende for den som overvåkes enn om det blir gjort opptak. Kortvarig lagring av opptakene vil også redusere personvernulempene.
- Ikke lov å vise mer enn det som er relevant
 - Av og til viser overvåkingsbildene mer enn det man egentlig har til hensikt å overvåke. Det kan være at deler av et naboområde kommer med på bildeutsnittet, uten at det er hensikten.
- Tidsstyring – når skal man overvåke?
 - Overvåkingen må begrenses til de tidene eller situasjonene hvor behovet er størst.

Hvordan kan opptakene brukes?

- Hva opptakene kan brukes til, kommer an på hva det forhåndsdefinerte formålet med overvåkingen er.
 - Man har bare lov til å bruke opptakene i tråd med dette formålet. Det er heller ikke fritt frem å utlevere opptak til andre utenfor virksomheten.
- Ved en hendelse må virksomheter ha rutiner for hvilke arbeidstakere som kan se på opptaket og hvordan personopplysningene håndteres i den videre prosessen.
- Som regel kan opptak utleveres til politiet i forbindelse med etterforskning av straffbare handlinger eller ulykker.
 - Ut over dette er regelen at man må ha samtykke fra de som er på opptakene for å utlevere dem

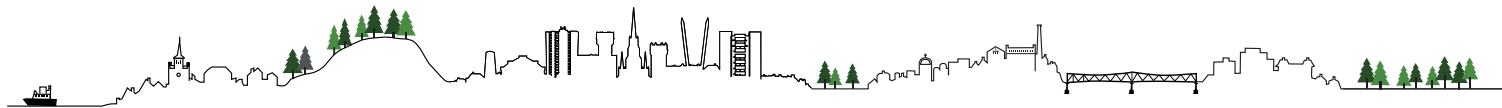

Informasjon

- Skilt som informerer om at det kameraovervåkes
 - Hvem som er behandleransvarlig, hva formålet er og hvor man kan lese mer informasjon.
 - Skiltene må ha en størrelse, plassering og et antall som gjør det lett å få med seg at området er overvåket.
 - Særlig berørte parter skal informeres på en tydeligere og mer utfyllende måte. Informasjonsskriv kan være en løsning.

Sletting

- Kameraovervåking kan virke proaktivt (forhindre en hendelse).
 - Der kameraovervåking virker proaktivt, skal opptakene slettes fortløpende med et rimelig intervall – med mindre man har oppdaget en hendelse. I praksis kan syv dager være en tommelfingerregel, siden de fleste vil ha oppdaget relevante hendelser innen en uke. Loven åpner for at opptak kan lagres lenger enn dette, men i så fall må virksomheten kunne dokumentere hvorfor dette er nødvendig.
- Kameraovervåking kan virke reaktivt (opplare en hendelse).
 - Der kameraovervåking virker reaktivt, kan man hente ut opptaket som viser den aktuelle hendelsen og ta vare på det så lenge som er nødvendig for å opplare hendelsen, politianmelde eller fremme et rettskrav.

Sikring av opptak og anlegg

- Det er viktig å sikre opptakene slik at ikke uvedkommende får tilgang til dem.
 - Her er fysisk sikring av stor betydning. Opptak på minnepinne, DVD eller lignende skal låses inne.
- Ved lagring i skyen må det sørges for at leverandøren har god nok sikkerhet og at virksomhetens kundedata skilles fra andre virksomheter sine kundedata.
- Selve overvåkningsanlegget skal også sikres.
 - Dette krever kunnskap, og dersom ikke virksomheten har det, må den skaffe profesjonell hjelp.
- Gjør en risikovurdering: Hva kan gå galt og hva er konsekvensen hvis det går galt?
- Dersom løsningen skal gjøres tilgjengelig fra utsiden av virksomheten må man sørge for sterk *autentisering*.
 - Det kan for eksempel være tilgang fra kun én dedikert pc, bruk av kodebrikke, sikkerhetskode tilsendt på SMS eller lignende.
- Sørg for at datatrafikken er kryptert.
 - Kryptering er en matematisk metode som sørger for konfidensialitet ved at informasjon ikke kan leses av uvedkommende.
- Digitale overvåkingssystemer gjør det lettere både å kopiere og misbruke opptak. Gode rutiner og klare instruksjoner for bruk og kontroll av utstyret er derfor viktig.

Overvåking som kriminalitetsforebygging

Kilde: www.kriminalitetsforebygging.no

- **Kriminalitetsforebygging** handler om å satse systematisk på å unngå kriminalitet i stedet for å reparere. Det handler om å analysere hvor og hvordan problematisk atferd og kriminalitet oppstår, for deretter å sette inn konkrete tiltak rettet mot årsakene til problemene.
- Innsatsen må være mangfoldig og rettes mot både sosiale miljøer, enkeltpersoner og fysiske omgivelser. En helt sentral forebyggende oppgave er derfor å hindre at individ og grupper opplever seg ekskludert og marginalisert.
- Kriminalitetsforebygging kan også være tiltak som utelukkende er ment å hindre konkrete lovbrudd. Sykkellåser, boligalarmer og overvåkningskameraer er eksempler på forebyggende tiltak.

Behov og nytte av kameraovervåkning

innspill fra politiet

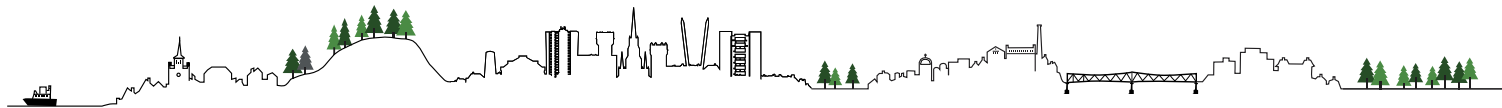

- Politiet holder fram kameraovervåkning både som et proaktivt og som et reaktivt virkemiddel – det har både en forebyggende og en oppklarende effekt
- Kameraovervåkning kan ha en tryggende effekt også for personer eller grupper som bruker eiendommen og skolens fasiliteter etter skoletid og i helgene og som ikke er der for å lage bråk
- Politiet har erfaring fra at opptak fra overvåkning rundt skolene har bidratt til oppklaring etter negative hendelser

Mer om behovene, fra politiet

- Skolen ønsker at skolens lokaler og skolegård skal brukes utenfor skoletid og politiet ser at mange elever gjør akkurat dette. Kameraovervåkning og informasjon om at den er der, kan ha en konfliktdempende effekt
- Overvåkning kan med fordel dekke hele skoleeiendommen, ikke bare rundt skolebyggene når regelverket tillater det
- Politiet ser at opptak fra skoleområder bidrar til mer oversikt og dokumentasjon
- Flere skoler som har overvåkning har hjulpet politiet flere ganger de siste årene med sin overvåking

Dagens praksis i kommunen

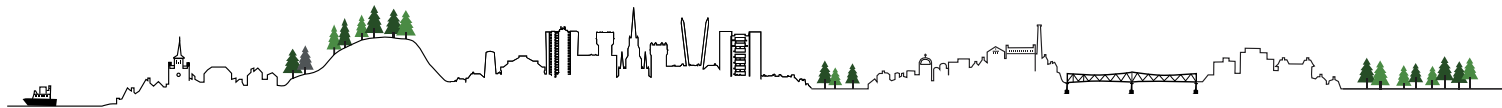
- Kontroll og ettsyn med kameraovervåkingen utføres av Drammen Eiendom KF. Det er lagt opp til en sentral styring av anleggene, foreløpig har dog anleggene på Solberg skole, Killingrud skole og Krokstad skole databehandling på bygget. Etter planen blir også disse 3 lagt om til sentral styring i løpet av 1. halvår 2021.
- Alle henvendelser fra politiet om innsyn på anlegget rettes til en person som sitter med dette ansvaret. Vi får 1-2 henvendelser i mnd.
- Behandling og utlevering av opptak gjøres etter en politianmeldelse og i samråd med politiet.
- All virksomhet følger Datatilsynets veileder, sist rev. 20.06.2018.
- I den nye personopplysningsloven med personvernforordning er ordningen med meldeplikt fjernet helt. Det er dermed ingen behandlinger som skal meldes til Datatilsynet via meldeskjema.

Dagens praksis i kommunen

- Formålet med overvåkningen som er installert på skoler, er å motvirke hærverk eller annen kriminalitet som avgrenses til perioder utenfor alminnelig skoletid.
- Vi har automatisk sletting av data hver syvende dag.
- Opptak og bildeoverføring er kun i et begrenset tidsrom (16:00 – 08:00, samt lørdag og søndag) og det er kun installert kamera utendørs med en kameravinkel som dekker fasadene.
- Områdene skiltes ved alle naturlige adkomster til byggene. Skiltene vil være enhetlige og vil merkes med behandlingsansvarlig.
- Alle kameraer er knyttet opp mot kommunens datalinjer (switcher og ligger i V-lan 209)
- Databehandling og lagring er lokalisert i Hans Kiærsgate 1E, hvor rommet er låst 24/7 og serveren er passordbeskyttet.
- Vår systemleverandør er Avarn som igjen har installert software fra Milestone for å styre kameraovervåkningen på serveren.

Følgende steder har kamera overvåkning

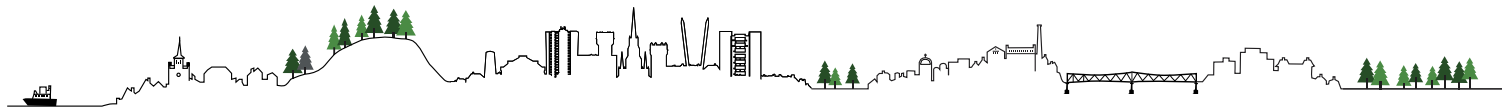
Sted	Ant. kameraer
Skoler:	
Aronsløkka skole	6
Brandenga skole	4
Børresen skole	4
Danvik skole	5
Fjell skole	9
Frydenhaug skole	4
Galterud skole inkl. hall	10
Gulskogen skole	9
Kjøsterud skole	5
Marienlyst skole	4
Svensedammen skole	5
Øren skole	7
Åskollen skole	9
Solberg skole (databehandling på bygget)	9
Killingrud skole (databehandling på bygget)	8
Krokstad skole (databehandling på bygget)	7

Sted	Ant. kameraer
Andre bygg:	
Fjell barnehage	7
Åssiden fotballhall	4
Totalt	116
I tillegg er det et anlegg på Bergården i Mjøndalen. Dette styres av virksomheten.	

Innføring av overvåkningskameraer

- Bakgrunn for kamera overvåkingen i tidligere Drammen kommune var innbrudd på skoler i 2012 hvor det ble stjålet mange PCer.
- Ble bevilget MNOK 5 for oppsett av kameraovervåking i 2013.
- Det var ungdomsskolene som skulle prioriteres, dette fordi de hadde mest datautstyr.
- I ettertid er det kun montert kameraer når det har vært spesielle behov for å forhindre hærverk.
- I tidligere Nedre Eiker ble første anlegg montert ved Solberg skole i 2015/16 og Killingrud og Krokstad i 2017/18. Alle stedene for å hindre hærverk på skolens område.
- Ingen av våre eiendommer i tidligere Svelvik har kameraovervåking.

Kostnader

Et typisk anlegg bestående av nødvendig utstyr og software for 6 kameraer vil koste ca 120 000,- - 150 000,- eks mva. ferdig montert.

Prisene er avhengig av hvor omfattende montasjearbeidet er, og hvor mye ledige tilganger det er inn på bestående dataanlegg etc.

Det brukes i størrelsesorden mellom kr.: 50 – 100 000,- pr år på lisenser og vedlikehold av anleggene.

